

BELANGRIJKSTE PROBLEMEN IN ROTTERDAM; OMNIBUSENQUÊTE 2022

Op verzoek van diverse afdelingen van de gemeente Rotterdam voert de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Business Intelligence jaarlijks in het begin van het jaar een Omnibusenquête uit onder Rotterdammers van 16 tot en met 85 jaar. Het betreft een enquête die naar eigen keuze schriftelijk dan wel via internet kan worden ingevuld, waarbij via aanvullend mondeling veldwerk door een gespecialiseerd extern bureau extra zorg wordt besteed aan voldoende respons onder Rotterdammers met een migratieachtergrond.

In de Omnibusenquête 2022 is onder meer ook een vraag opgenomen naar de belangrijkste problemen in Rotterdam die met voorrang moeten worden aangepakt. In deze notitie worden de resultaten beschreven.

De respons op de Omnibusenquête bedroeg dit jaar 21%, en is daarmee een stuk lager dan vorig jaar (27%). Dankzij een aantal veranderingen in de aanpak was de al jaren dalende trend in de respons enkele jaren geleden gekeerd, maar de laatste twee jaar neemt de respons weer verder af, en het resultaat dit jaar is zonder meer teleurstellend. Het nu gerealiseerde responspercentage komt overigens wel overeen met wat tegenwoordig ook gerealiseerd wordt in andere enquêtes in Rotterdam, zoals de enquêtes voor het Wijkprofiel en de Veiligheidsmonitor. Deze verdere afname van de bereidheid tot betrokkenheid bij de stad en/of “de gemeente” via enquêtes kan ook niet los gezien worden van de eveneens fors afgenomen opkomst bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen, en van de houding van burgers ten opzichte van “de overheid” in het algemeen. Wel is de representativiteit van de respons de laatste jaren door een veel grotere opbrengst van het aanvullend mondeling veldwerk onder Rotterdammers met een migratieachtergrond een stuk beter dan daarvoor, al blijven sommige bevolkingsgroepen ondervertegenwoordigd. Uitkomsten kunnen dan ook nog steeds vergeleken worden met uitkomsten uit eerdere Omnibusenquêtes, al is enige voorzichtigheid bij het trekken van al te stellige conclusies gezien de lage totale respons en het selectieve karakter van de respons wel geboden.

De belangrijkste problemen in Rotterdam

Sinds 2005 wordt de Omnibusenquête met de volgende vraag begonnen: ‘Wat zijn de belangrijkste problemen in Rotterdam die met voorrang moeten worden aangepakt?’. De (maximaal) drie problemen die de respondenten hier in eigen woorden hebben geformuleerd, worden ingedeeld in een twintigtal categorieën, waarbij dubbeltellingen worden geëlimineerd.

<i>Belangrijkste problemen in Rotterdam (open vraag)</i>	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verkeersproblematiek	30%	31%	34%	36%	40%	43%	44%	39%	40%	43%
Vervuiling, vernieling en beheer openbare ruimte	32%	29%	33%	29%	34%	33%	36%	40%	47%	40%
Woningproblematiek	6%	7%	7%	8%	15%	19%	20%	24%	29%	38%
Criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast	50%	52%	47%	46%	39%	38%	42%	43%	31%	36%
Kwantiteit / kwaliteit openbaar groen	4%	4%	5%	2%	7%	6%	8%	8%	10%	12%
Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, armoede e.d.	14%	17%	16%	15%	13%	13%	10%	8%	9%	11%
Jeugdproblematiek	18%	13%	14%	10%	9%	7%	8%	13%	11%	10%
Overige overlast	5%	5%	4%	5%	7%	5%	7%	7%	9%	10%
Luchtvervuiling, milieu	4%	5%	7%	7%	10%	11%	11%	8%	8%	8%
Kwantiteit / kwaliteit overige voorzieningen	10%	15%	14%	14%	11%	12%	10%	9%	8%	5%
Bevolking / bevolkingssamenstelling	14%	13%	13%	11%	17%	11%	10%	8%	8%	5%
Verpaupering / verloedering wijken	6%	7%	5%	7%	7%	4%	4%	4%	3%	2%
Kwantiteit / kwaliteit speelgelegenheid	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%
Verkeerde stedenbouwkundige plannen	2%	3%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Overige problemen	14%	16%	14%	12%	15%	16%	11%	11%	15%	16%
w.o. gemeente / overheid algemeen	9%	9%	9%	5%	4%	4%	4%	3%	4%	2%
onderwijs	2%	4%	2%	3%	3%	4%	0%	0%	3%	2%
vluchtelingen / asielzoekers	1%	0%	1%	0%	0%	0%

De belangrijkste problemen volgens de Rotterdammers bleken lange tijd ieder jaar weer te liggen op het vlak van criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast, maar sinds 2015 werden zulke onderwerpen wel een stuk minder vaak genoemd. Dit jaar is de veiligheidsproblematiek weer wat vaker genoemd dan vorig jaar, maar wel van de derde naar de vierde plaats op de ranglijst gezakt. Belangrijkste probleem is dit jaar de verkeersproblematiek (zoals parkeer- en bereikbaarheidsproblematiek), gevolgd door de dit jaar weer wat minder genoemde problematiek van de vervuiling en vernieling en het beheer van de openbare ruimte (inclusief verwaarlozing openbaar groen). Op de derde plaats staat nu de woningproblematiek, die ieder jaar vaker genoemd wordt; inmiddels na wederom een forse toename bijna vijf keer zo vaak als zes jaar geleden. Deze vier soorten problematiek worden al vele jaren het meest genoemd. Na die traditionele top-vier volgen op ruime afstand de kwaliteit en kwantiteit van het openbaar groen, de sociaal-economische problematiek (werkloosheid en armoede en dergelijke), de jeugdproblematiek en overige vormen van overlast.

Als de respondenten uit de drie gebieden van het NPRZ (Feijenoord, Charlois en IJsselmonde) met die uit de rest van de stad worden vergeleken, ontstaat het volgende beeld.

<i>Belangrijkste problemen in Rotterdam: Feijenoord, Charlois en IJsselmonde versus de rest van de stad (open vraag); 2022</i>	Feijenoord, Charlois en IJsselmonde	Rest van de stad	Totaal Rotterdam
Verkeersproblematiek	47%	42%	43%
w.o. parkeerproblematiek	28%	17%	20%
Vervuiling, vernieling en beheer openbare ruimte	47%	38%	40%
Woningproblematiek	32%	40%	38%
Criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast	34%	37%	36%
Kwantiteit / kwaliteit openbaar groen	9%	13%	12%
Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, armoede e.d.	8%	12%	11%
Jeugdproblematiek	12%	9%	10%
Overige overlast	10%	10%	10%

Verkeersproblematiek (en dan vooral de parkeerproblematiek) wordt vaker genoemd, evenals vervuiling en beheer van de openbare ruimte. De woningproblematiek en de veiligheidsproblematiek worden juist minder vaak genoemd. Ook kwantiteit en kwaliteit van het openbaar groen en sociaal-economische problematiek worden op Zuid minder vaak genoemd. Jeugdproblematiek wordt op Zuid wél weer wat vaker genoemd.

In de volgende tabel zijn de verschillen naar sociale score van de buurt volgens het *Wijkprofiel 2022* te zien.

<i>Belangrijkste problemen in Rotterdam naar sociale score van de buurt volgens het Wijkprofiel 2022 (open vraag); 2022</i>	(Ver) onder ge-middelde	Rond ge-middelde van 2014	Boven ge-middelde	Ver boven het ge-middelde	Totaal Rotterdam
Verkeersproblematiek	50%	43%	42%	41%	43%
w.o. parkeerproblematiek	34%	28%	16%	12%	20%
Vervuiling, vernieling en beheer openbare ruimte	53%	41%	37%	30%	40%
Woningproblematiek	28%	37%	42%	46%	38%
Criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast	31%	38%	34%	41%	36%
Kwantiteit / kwaliteit openbaar groen	7%	11%	15%	14%	12%
Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, armoede e.d.	6%	10%	14%	13%	11%
Jeugdproblematiek	10%	10%	8%	10%	10%
Overige overlast	12%	10%	8%	9%	10%

Verkeersproblematiek wordt vaker genoemd waar de sociale score van de buurt het laagst is; vooral voor de parkeerproblematiek geldt een sterk aflopend verband met de sociale score. Ook vervuiling, vernieling en beheer van de openbare ruimte wordt vaker genoemd naarmate de sociale score van de buurt lager is; in de sociaal meest kwetsbare buurten is dit zelfs het meest genoemde probleem. De woningproblematiek wordt juist meer genoemd naarmate de buurt sociaal sterker is. Het beeld bij de veiligheidsproblematiek is niet eenduidig, maar opvallend is hier wel dat deze problematiek het minst wordt genoemd in de sociaal meest kwetsbare buurten. Het zelfde geldt voor de sociaal-economische problematiek. Kwantiteit en kwaliteit van het openbaar groen wordt vaker genoemd in de sociaal sterkere buurten. Jeugdproblematiek tenslotte wordt ongeacht de sociale score van de buurt ongeveer even vaak genoemd.

En ten slotte kan nog worden opgemerkt dat het noemen van criminaliteit, onveiligheid en drugs-overlast een oplopend verband kent met de veiligheidsscore van de buurt volgens het *Wijkprofiel 2022*: 30% in buurten (ver) onder het gemiddelde (van 2014), 33% in buurten rond het gemiddelde, 35% in buurten boven het gemiddelde, en 43% in buurten ver boven het gemiddelde.

Overigens hoeft het natuurlijk niet zo te zijn dat met de genoemde met voorrang aan te pakken problemen ook problemen *in de eigen buurt* bedoeld worden: er is gevraagd naar de belangrijkste problemen *in Rotterdam*!

Voor alle verdere inlichtingen:

Paul de Graaf, tel. 06 22 97 16 13, e-mail pa.degraaf@rotterdam.nl.

Onderzoek en Business Intelligence; mei 2022.

Auteur: Paul de Graaf.

Voor meer informatie: <http://www.onderzoek010.nl>

Gemeente Rotterdam